

Číslo: 5049/2021 - 2022

SPRÁVA
o výsledkoch školskej inšpekcie
vykonanej v dňoch od 26. 01. 2022 do 27. 01. 2022

Názov kontrolovaného subjektu	
Evanjelická materská škola, Lichardova 24, Žilina	
Zriaďovateľ	Cirkevný zbor Evanjelickej cirkvi a. v. na Slovensku Žilina

Vedúci zamestnanci kontrolovaného subjektu:

Mgr. Oľga Kaňuchová, riaditeľka školy

V súlade s poverením na **tematickú** inšpekciu č. 5049/2021 - 2022 zo dňa 16. 11. 2021
inšpekciu vykonala:

Mgr. Pavlína Jarošová, školská inšpektorka, ŠIC Žilina

1 PREDMET ŠKOLSKEJ INŠPEKČIE

Stav realizácie hudobnej výchovy a podpory rozvíjania hudobnej gramotnosti detí v materských školách.

1.1 ZÁKLADNÉ ÚDAJE

MŠ podľa zriaďovateľa	cirkevná		
Forma výchovy a vzdelávania	celodenná		
Počet tried	2	Vyučovací jazyk	slovenský
Počet detí	39	<i>z nich počet detí so ŠVVP</i>	0
		<i>z nich počet detí zo SZP/MRK</i>	0
Počet pedagogických zamestnancov	5	<i>z nich počet vedúcich pedagogických zamestnancov MŠ</i>	1
Počet pedagogických asistentov	0		

1.2 ZISTENIA A ICH HODNOTENIE

Formálne predpoklady pre plnenie zámerov hudobnej výchovy a podpory rozvíjania hudobnej gramotnosti detí

Vlastné ciele a stratégie výchovno-vzdelávacej činnosti (VVČ) definované v školskom vzdelávacom programe (ŠkVP) s názvom Školský vzdelávací program Evanjelickej materskej

školy boli zamerané na podporovanie pozitívneho vzťahu detí k hudbe a k rozvíjaniu ich hudobnej gramotnosti (HG). Korešpondovali s výkonovými štandardami vzdelávacej oblasti Umenie a kultúra – hudobná výchova (HV) Školského vzdelávacieho programu (ŠVP) pre MŠ. Podporné aktivity¹ boli zamerané na rozvíjanie HG detí, realizovali sa v rámci plnenia učebných osnov² a spoločensko-kultúrnych podujatí a MŠ ich priebežne vyhodnocovala. Ich cieľom bolo obohatovať spoločenský a kultúrny život detí, rozvíjať u nich elementárne hudobné schopnosti, zručnosti a návyky i pozitívny vzťah k hudbe a umeniu.

Kontrolou dokumentácie³ bolo zistené, že HV bola pravidelne realizovaná jedenkrát do týždňa ako vzdelávacia aktivita, čo potvrdila väčšina učiteliek v dotazníku zadávaného školskou inšpekciou. Ďalej uviedli, že aktivite s hudobným zameraním sa venujú do 30 minút týždenne a jej integrovaním počas VVČ sa venuje len polovica z nich. Na otázku, či vedú v MŠ krúžok, odpovedali všetky učiteľky zápornou odpoveďou, čo deklaroval aj obsah záznamov zo zasadnutia pedagogickej rady.

MŠ mala zriadené poradné orgány⁴, avšak ich činnosť nebola zameraná na rozvoj HG detí. Učiteľky v dotazníku uviedli, že skôr nehodnotia pokroky detí v oblasti rozvoja a preukázania HG detí, čo korešpondovalo s obsahom predloženej dokumentácie⁵. Učiteľky síce viedli písomné záznamy týkajúce sa osobnostného rozvoja detí, avšak v oblasti rozvíjania HG detí pozornosť nevenovali.

Učiteľky sa v dotazníkoch vyjadrili, že vo VVČ využívajú činnosti s rytmom a rečou, prepájajú činnosti s hudobným a predčitateľským zameraním, vedú rozhovory s deťmi o porozumení slov, obsahu, myšlienky piesne, hudobnej skladby, hudobno-pohybovej alebo hudobno-dramatickej hry, realizujú s deťmi tzv. prípravné cvičenia⁶ a umožňujú deťom vyjadrovať vlastné myšlienky, pocity, nálady, zážitky hrou na rytmických a melodických nástrojoch. Ich vyjadrenia sa však počas hospitácie vykonanej školskou inšpekciou nepotvrdili.

Z predložených dokladov zo vzdelávaní⁷ učiteliek v oblasti HV a podpory rozvíjania HG detí v ostatných dvoch rokoch školská inšpekcia zistila, že vzdelávanie⁸ zamerané na danú oblasť absolvovala jedna učiteľka a na aktuálny školský rok boli prihlásené štyri učiteľky⁹, čo korešpondovalo i s vyjadreniami z dotazníkov zadávaných učiteľkám MŠ.

MŠ bola vybavená hudobným nástrojom¹⁰, Orffovým inštrumentárom, vlastnoručne zhotovenými rytmickými nástrojmi, audiovizuálnou technikou s hudobnými nahrávkami, ktoré pozitívne ovplyvňovali hudobný rozvoj detí. Učiteľky si priebežne vytvárali vlastné hudobné

¹ Deň hudby a hudobných nástrojov; Mikuláš; Vianočná večernica; Vianočné stolovanie; Karneval; Divadlá; Deň matiek v EMŠ; Deň detí; Zborový deň; Deň rodiny.

² doplnené o ciele a štandardy pre školské vzdelávacie programy z náboženskej výchovy Evanjelického náboženstva na štátnych, súkromných a cirkevných školách

³ triedna kniha; denný poriadok

⁴ pedagogická rada; metodické združenie - zrušené 26. 10. 2021

⁵ vstupná a výstupná pedagogická diagnostika

⁶ dychová, hlasová, rytmická rozcvička, hry s hlasom

⁷ certifikáty; osvedčenia z absolvovaných modulov profesijného rozvoja týkajúcich sa HV v MŠ; plán profesijného rozvoja

⁸ Detské folklórne žánre a zvykoslovné prejavy ako prostriedok rozvoja umeleckej expresie detí predškolského a mladšieho školského veku.

⁹ Hudobná rozprávka; Hudba a zvieratká; Dieťa a hudba, pohyb a hra 2; Hudobné zázraky pre deti; Hudobno - pohybový projekt – JAR; Schopnosť vnímať hudobné podnety alebo naučme počúvať naše ušká; Pravidlá cvičenia s prvkami hudobnej dramatiky – hravo aj zdravo.

¹⁰ elektronický klavír

portfólio a zhromažďovali interné metodické materiály¹¹. Deti v triedach nemali umožnený voľný prístup k detským hudobným nástrojom, nemali vytvorený hudobný kútik, hudobnú miestnosť, ani centrum hudobnej gramotnosti.

Výchovno-vzdelávacia činnosť

Priebeh a výsledky výchovy a vzdelávania z hľadiska učenia sa detí a vyučovania učiteľkami boli sledované hospitáciami počas dopoludňajších činností v jednej heterogénnej triede. V čase tematickej inšpekcie bolo prítomných 19 detí.

V priebehu výchovy a vzdelávania obsah, činnosti a stratégie VVČ korešpondovali so vzdelávacími oblasťami Jazyk a komunikácia, Zdravie a pohyb a s obsahom náboženskej výchovy. Činnosti z oblasti Umenie a kultúra – HV učiteľky zaradili len do zdravotného cvičenia a náboženskej výchovy. V ostatných organizačných formách dňa absentovali.

V zdravotnom cvičení učiteľka prostredníctvom riekanky¹² napomáhala deťom porozumieť spojeniu rytmu s obsahom slov, pričom deti slová riekanky vyjadrovali pohybom.

O hudobnú aktivitu¹³, ktorá bola súčasťou náboženskej výchovy detí prejavili záujem. Učiteľka spievala v hlasovom rozsahu detí, spevom piesne sprostredkovala jej obsah a prostredníctvom hudobno-pohybového vyjadrenia piesne udržiavala záujem detí. Kládla zmysluplné otázky týkajúce sa textu piesne, na ktoré deti adekvátne odpovedali a vyjadrovali i svoje pocity. Deti síce poznali text i melódiu piesne, no ich spev nebol intonačne čistý a zo strany učiteľky neboli usmerňované k hospodárnemu dýchaniu. Spevácku polohu hudobným nástrojom učiteľka neudala, preto nie všetky deti adekvátne reagovali a väčšinou nespievali v očakávanej tónine. Učiteľka ich neusmernila na spev v optimálnej hlasovej polohe. Učiteľka deťom počas i po skončení piesne poskytovala verbálnu i neverbálnu spätnú väzbu, ale sebareflexiu u detí nepodporovala.

Ako uviedli učiteľky v dotazníku, najviac preferovali a realizovali pri VVČ rytmické, spevácke, hudobno-pohybové, hudobno-dramatické činnosti, menej inštrumentálne a percepčné činnosti. Za najčastejšie problémy pri príprave činnosti s hudobným zameraním väčšina učiteliek uviedla naplnenie obsahu, výber učebných stratégií, neistotu vyplývajúcu z obmedzeného alebo chýbajúceho prístupu k informáciám, veľký počet detí v triede, organizačnú náročnosť aktivít napomáhajúcich rozvíjaniu hudobnej gramotnosti detí a náročnosť činností s hudobným zameraním vzhľadom na individuálne výchovno-vzdelávacie potreby a momentálne dispozície detí.

2 ZÁVERY

ŠkVP MŠ svojimi vlastnými cieľmi, stratégiami VVČ i podpornými aktivitami deklaroval plnenie zámerov z oblasti HV a podporoval rozvíjanie HG detí. Činnosť poradných orgánov zameraná na oblasť HV a podporu rozvíjania HG detí absentovala. Monitorovanie napredovania detí v oblasti hudobných spôsobilostí v rámci pravidelnej pedagogickej diagnostiky nebolo uplatnené. Riaditeľka MŠ hospitácie so zameraním na podporu rozvíjania hudobnosti detí nevykonávala, čo znižovalo efektivitu vnútorného systému kontroly a hodnotenia.

¹¹ notové záznamy, spevníky, obrázkový materiál na nácvik piesní; texty piesní, hier a riekaniek

¹² Ika tika gymnastika

¹³ opakovanie už známej biblickej piesne „O Božej láske“

Výchova a vzdelávanie z hľadiska učenia sa detí a vyučovania učiteľkami bolo sledované hospitáciami počas dopoludňajších činností, avšak činnosti z oblasti Umenie a kultúra - HV učiteľky zaradili len do zdravotného cvičenia a náboženskej výchovy. Zaradenie HV k napomáhaniu rozvoja HG detí v rámci dopoludňajších organizačných foriem dňa v značnej miere absentovalo.

SILNÉ STRÁNKY

- vytvorenie portfólií a interných metodických materiálov na podporovanie rozvíjania hudobnej gramotnosti;

OBLASTI VYŽADUJÚCE SI ZLEPŠENIE

- činnosť poradných orgánov riaditeľky školy v oblasti HV a podpory rozvíjania HG detí;
- vytvorenie hudobného kútika a vybavenie tried hudobnými nástrojmi;
- realizácia a zameranie kontrolnej a hospitačnej činnosti vedenia školy na podporu HG detí;

Zamestnanci, ktorých sa príslušné inšpekčné zistenia týkajú, boli s výsledkami a závermi oboznámení.

OPATRENIA ŠTÁTNEJ ŠKOLSKEJ INŠPEKCIE

Na základe zistení a ich hodnotení uvedených v správe o výsledkoch školskej inšpekcie Štátna školská inšpekcia uplatňuje voči vedúcemu zamestnancovi kontrolovaného subjektu tieto opatrenia:

1. odporúča

- zamerať činnosť poradných orgánov na prezentovanie poznatkov zo vzdelávaní pedagogických zamestnancov a monitorovanie napredovania detí v oblasti rozvoja a preukázania HG;
- zriadiť v triedach hudobný kútik, prípadne hudobné centrum s dostatočným množstvom hudobných nástrojov s ohľadom na rešpektovanie aktuálnych potrieb detí;
- zamerať kontrolnú a hospitačnú činnosť vedenia školy na využívanie rytmických hudobných nástrojov deťmi; hodnotenie a sebareflexiu v oblasti rozvíjania HG detí;
- pravidelne realizovať kontrolnú a hospitačnú činnosť vedenia školy a zamerať ju na plnenie stanovených cieľov vo výchove a vzdelávaní vzhľadom na HV;
- dodržiavať metodické postupy pri realizovaní HV v pedagogickej praxi;
- integrovať prvky HV do všetkých organizačných foriem dňa;

PÍSOVNÉ MATERIÁLY POUŽITÉ PRI ŠKOLSKEJ INŠPEKCII

1. ŠkVP;
2. školský poriadok;
3. prevádzkový poriadok; denný poriadok;
4. triedne knihy;
5. dokumentácia o aktivitách školy;
6. plán profesijného rozvoja;
7. certifikáty; osvedčenia z absolvovaných modulov profesijného rozvoja týkajúcich sa HV v MŠ;
8. zápisnice z rokovania pedagogickej rady; zápisnice z rokovania metodického združenia;

9. plán kontroly výchovno-vzdelávacej činnosti;
10. záznamy z pedagogickej diagnostiky; Metodické materiály a portfólia;

Správu o výsledkoch školskej inšpekcie vyhotovila:

školská inšpektorka: Mgr. Pavlína Jarošová

Dňa: 02. 02. 2022

PREROKOVANIE SPRÁVY

Na prerokovaní správy o výsledkoch školskej inšpekcie sa zúčastnili:

a) za Štátnu školskú inšpekciu, Školské inšpekčné centrum Žilina:

Mgr. Pavlína Jarošová, školská inšpektorka

b) za kontrolovaný subjekt zodpovedný vedúci zamestnanec:

Mgr. Oľga Kaňuchová, riaditeľka školy

Prerokovanie správy o výsledkoch školskej inšpekcie potvrdzujú dňa 22. 02. 2022 v Žiline:

a) za Štátnu školskú inšpekciu, Školské inšpekčné centrum Žilina:

Mgr. Pavlína Jarošová

b) za kontrolovaný subjekt zodpovedný vedúci zamestnanec:

Mgr. Oľga Kaňuchová

Vyjadrenie vedúceho zamestnanca kontrolovaného subjektu, ktorého sa zistenia týkajú
(vedúci zamestnanec môže zaslať písomné vyjadrenie k obsahu správy do 5 pracovných dní od prerokovania):

Mgr. Oľga Kaňuchová, riaditeľka školy

Stanovisko školského inšpektora k vyjadreniu:

Mgr. Pavlína Jarošová, školská inšpektorka

Na vedomie

Úsek inšpekčnej činnosti